

הפקולטה למדעי הרוח והחברה

תשפ"ב 2021-2022

שם הקורס: קורס מתקדם במחקר איכותני לתלמידי דוקטורט

מס' קורס: 196-2-0041

שם המרצה: פרופ' מיה לביא-אג'אי

שעות הקורס: ימי רביעי, פעם בשבועיים, בשעות 10:15-13:45. (החל מהשבוע השני בכל סמסטר)

יעדי ההוראה:

הקורס מיועד לסטודנטים לדוקטורט אשר מעוניינים להעמיק את ההבנה שלהם במחקר איכותני על כל מגוון שיטותיו. בקורס נדון בבסיס האונטולוגי והאפיסטמולוגי של הפרדיגמה המחקרית האיכותנית, וגישות מרכזיות בפרדיגמה זו; נערוך הכרות המבוססת על הרצאות ותירגול עם כלי המחקר העיקריים שבהם נעשה שימוש במחקר איכותני, כולל ראיונות תצפיות טקסטיות ויומן חוקר; נבחן סוגיות בבחירת נושא ועיצוב שאלת המחקר, בחירת אוכלוסיית המחקר, סוגיות אתיות, נלמד ונתאמן בשיטות שונות לניתוח נתונים ונדון בסוגיות של כתיבה איכותנית.

הקורס נערך ביוזמת הפקולטה למדעי הרוח והחברה ופתוח לתלמידי דוקטורט מכל הפקולטות באוניברסיטה אשר יש להם ידע קודם במחקר איכותני (למדו קורס במחקר איכותני בתואר הראשון ו/או השני) ואשר עושים שימוש במחקר איכותני בעבודת הדוקטורט שלהם. הקורס מזכה ב-4 נק"ז.

הקורס דורש השתתפות פעילה של כל הסטודנטים, כולל קריאת מאמרים והצגת חומרים ממחקרים. הנוכחות בשיעורים היא חובה.

פרשיות לימודים ורשימה ביבליוגרפית

ספרים כללים:

Charmaz, K., & McMullen, L. M. (2011). *Five ways of doing qualitative analysis: Phenomenological psychology, grounded theory, discourse analysis, narrative research, and intuitive inquiry*. Guilford Press.

Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (Eds.). (2011). *The Sage handbook of Qualitative Research*. Sage.

Willig, C., & Rogers, W. S. (Eds.). (2017). *The SAGE handbook of qualitative research in psychology*. Sage.

ספקטור-מרזל, ג. ותובל-משיח, ר. (עורכות) (2010). מחקר נרטיבי: תאוריה, יצירה ופרשנות. הוצאת כליל ומכון מופת.

צבר בן-הושע, נ. (עורכת) (2016), מסורות וזרמים במחקר האיכותני: תפיסות, אסטרטגיות וכלים מתקדמים. תל אביב: דביר.

קסן, ל. וקרומר-נבו, מ. (עורכות) (2010) *ניתוח נתונים במחקר איכותני*. הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן גוריון בנגב.

קרומר-נבו, מ., לביא-אג'אי, מ. והקר ד. (עורכות) (2014). *מתודולוגיות מחקר פמיניסטיות*. הקיבוץ המאוחד סדרת מגדרים.

שלסקי, ש. ואלפרט, ב. (2007). *דרכים בכתיבת מחקר איכותני: מפירוק המציאות להבנייתה כטקסט*. הוצאת כליל

נושאים וקריאה

1. הבסיס התיאורטי והאפיסטמולוגי של הגישה האיכותנית

Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (2005). Paradigmatic controversies, contradictions, and emerging confluences. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *The Sage handbook of qualitative research* (3rd ed). Thousand Oaks, CA: Sage (pp. 191-215).

Becker, Howard S. (1996). "The Epistemology of Qualitative Research," in Richard Jessor, A. Colby, & R. Schweder (Eds.), *Essays on Ethnography and Human Development* (Chicago: University of Chicago Press (pp. 53-71).

Willig, C. (2001) *Introducing qualitative research in psychology Adventures in theory and method*. Buckingham: Chapter 1. Open University Press

Scott, J. (1991). The Evidence of Experience. *Critical Inquiry*, 17: 773-97.

Harding, S. (1993). Rethinking Standpoint epistemology: "What is Strong Objectivity". In L. A. Alcoff & E. Potter (Eds.) *Feminist Epistemologies*. New York and London: Routledge (Pp. 49-82).

Bat-Ami, S. & Bar-On, D. (1993). Marginality and Epistemic Privilege. In L. A. Alcoff & E. Potter (Eds.) *Feminist Epistemologies*. New York and London: Routledge (pp. 83-100).

Haraway, D. (1988). Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective. *Feminist Studies* 14:575-599.

Polkinghorne, D. E. (2005). Language and meaning: Data collection in qualitative research. *Journal of Counseling Psychology*, 52: 137-145.

גירץ, ק. (1990). תיאור גדוש: לקראת תיאוריית תרבות פרשנית. בתוך: פרשנות של תרבויות. ירושלים: כתר. עמודים 15-39.

2. גישות מרכזיות במחקר האיכותני

Wertz, F.J., Charmaz, K., McMullen, L.M., Josselson, R., Anderson, R. (2011). *Five Ways of Doing Qualitative Analysis*. New York: Guilford Press.

Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

Vidich, A. J. & Lyman, S. M. (1994). Qualitative methods: Their history in sociology and anthropology. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (pp. 23-59). Thousand Oaks, CA: Sage.

Starks & Trinidad (2007) Choose Your Method: A Comparison of Phenomenology, Discourse Analysis, and Grounded Theory. *Qual Health Res* 2007 17: 1372

Miller, W.L., & Crabtree, B.F. (1992). Overview of qualitative research methods. In B. F. Crabtree & W. L. Miller (Eds.). *Doing Qualitative Research, Research Methods for primary care* (Vol. 3) (pp. 3-28). Newbury Park, CA: Sage.

Mason J. (2006). *Working paper: Six strategies for mixing methods and linking data in social science research*. Real life methods, University of Manchester.

3. רפלקסיביות

Hesse-Biber S. N. & Piatelli, D. (2007). Holistic reflexivity: the feminist practice of reflexivity. In : S. N. Hesse-Biber (ed.) *Handbook of feminist research: theory and praxis* (pp. 493-514). Newbury Park, CA: Sage.

Allen, L. (2010). Queer(y)ing the Straight Researcher: The Relationship(?) between Researcher Identity and Anti-Normative Knowledge. *Feminism & Psychology* 20: 147-167.

D'Cruz, H., Gillingham, P., & Melendez, S. (2007). Reflexivity, its Meanings and Relevance for Social Work: A Critical Review of the Literature. *British Journal of Social Work* 37, 73–90

4. כתיבת הצעת מחקר

Frankel, R. M. & Devers K. J. (2000). Study Design in Qualitative Research1: Developing Questions and Assessing Resource Needs. *Education for Health*, 13 (2): 251–261

Josselson, R. & Lieblich, A. (2003). A framework for Narrative Research Proposals in Psychology. In R. Josselson, A. Lieblich, and D.P. McAdams (Eds.). *Up Close and Personal, The teaching and learning of Narrative Research*. (pp. 259-274). Washington, DC. American Psychological Association.

Van-Manen, M. (2002). *Writing in the dark Phenomenological Studies in Interpretive Inquiry*. The Althouse Press. Canada.

Morse, J. M. (1991). Evaluating qualitative research. *Qualitative Health Research*, 1, 283-286.

5. ראיונות איכותניים

Rosenthal, G. (1993). Reconstruction of life stories: Principles of selection in generating stories for narrative biographical interviews. In R. Josselson & A. Lieblich (Eds.), *The narrative study of lives* (pp. 59-91). Newbury Park, CA: Sage.

Josselson, R. (1995) Imagining the Real. In Josselson, R. and Lieblich, A. (Eds.) *Interpreting Experience*. Sage publications: Newbury Park, Calif

Weiss, R.S. (1994). Learning from strangers: the art and method of qualitative interview studies. Ch. 4: interviewing p. 61-119. New York : Free Press

Chase, S.E. (1995). Taking Narrative Seriously. in Narrative Study of Lives, Vol. 3. Sage: Newbury Park, Calif

Oakley, A. (1981). Interviewing women: A contradiction in terms. In: H. Roberts (Ed.) *Doing feminist research* (pp. 30-61). London: Routledge & Kegan Paul.

Fine, M. & Macpherson, P. (1994). Over dinner: feminism and adolescent female bodies. In: H. L. Radtke, H. J. Stam (Eds.) *Power/gender: social relations in theory and practice*. London: Sage.

Herzog, Hanna. 2005. "On Home Turf: Interview Location and Its Social Meaning." *Qualitative Sociology* 28:25-47.

Krumer-Nevo, M. (2004). The paradigm of tragedy as meta narrative: A window to understanding the life story of a women in economic and social deprivation. *Narrative Study of Lives*, 49-66.

Gubrium, J. F. & Holstein, J. A. (2002). From the Individual Interview to the Interview Society. In J. F. Gubrium & J. A. Holstein (Eds.) *Handbook of Interview Research: Context & Method*. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publications (pp. 3-32).

Greenspan, H. (2003). Listening to holocaust Survivors. In R. Josselson, A. Lieblich, & D. Mcadams, (eds.) *Up close and personal: The Teaching and learning of narrative Research*. Washington, D.C.: APA Books

6. תצפיות

Denzin, N. K. (1970). Unobtrusive Measures: The Quest for Triangulated and Nonreactive Methods of Observation. In N. K. Denzin (Ed.) *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*, Pp. 260-93 Chicago, IL: Aldine Publishing.

Becker, H. (1993). How I Learned What a Crock Was. *Journal of Contemporary Ethnography* 22:28-35.

Maitlis, S. (2004). Toxic Decision Processes: A Study of Emotion and Organizational Decision Making. *Organization Science*, 15(4): 375–393.

Moeran, B. (2009). From Participant Observation to Observant Participation. In S. Ybema, D. Yanow, H. Wels, and F. Kamsteeg (eds.), *Organizational Ethnography: Studying the Complexities of Everyday Life* (pp. 139-155). LA: Sage.

Kellogg, K.C. (2009). Operating Room: Relational Spaces and Microinstitutional Change in Surgery. *American Journal of Sociology*, 115 (3): 657–711.

7. אתיקה במחקר איכותני

Peled, E. & Leichtentritt, R. (2002). The Ethics of Qualitative Social Work Research. *Qualitative Social Work*. 1(2): 145-169.

Josselson, R. (2007). The ethical attitude in narrative research: Principles and practicalities. In: D. J. Clandinin (Ed.), *Handbook on narrative inquiry: mapping a methodology* (537-566). Thousand Oaks, Cal.: Sage.

Lieblich, A. (1996). Some unforeseen outcomes of conducting research with people of one's own culture. In R. Josselson (Ed). *Ethics and Process in Narrative Study of Lives* (pp. 172-186). Thousand Oaks, Cal.: Sage.

Punch, M. (1994). Politics and Ethics in Qualitative Research. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of Qualitative Research* (pp. 83- 97). Thousand Oaks, CA: Sage.

8. ניתוח נתונים איכותניים

ליבליך, ע., טובל-משיח, ר., וזילבר, ת. בין השלם לחלקיו ובין תוכן לצורה. בתוך קסן, ל., וקרומר-נבו, מ. (עורכות): ניתוח נתונים במחקר האיכותני. הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן גוריון בנגב; ישראל. 2010. (עמ' 21-42).

Josselson, R. (2004) The hermeneutics of faith and the hermeneutics of suspicions. *Narrative Inquiry*, 14(1): 1–28.

Virginia Braun & Victoria Clarke (2006) Using thematic analysis in psychology, *Qualitative Research in Psychology*, 3:2, 77-101

Lavie-Ajayi, M., & Joffe, H. (2009). Social representations of female orgasm. *Journal of Health Psychology*, 14(1), 98-107

Van Dijk, T. (1993). Principles of Critical Discourse Analysis. *Discourse Society*, 4(2), 249-283.

Avdi, E. 2005. Negotiating a pathological identity in the clinical dialogue: Discourse analysis of a family therapy. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 78, 493-511

ספקטור-מרזל, ג. (2010). מנגוני ברירה בטענה של זהות סיפורית. בתוך ל. קסן ומ. קרומר-נבו (עורכות). ניתוח נתונים במחקר איכותני (עמ' 63-96). באר-שבע: הוצאת אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

Singh, I. (2003). Boys will be boys: Fathers' perspectives on ADHD symptoms, diagnosis, and drug treatment. *Harvard review of psychiatry*, 11(6), 308-316.

דרישות והרכב ציון הקורס *

משקל בציון הסופי **

נוכחות, קריאה והשתתפות פעילה בכיתה- חובה

עבודות - 100 %

סה"כ - 100%